

REFERAT Børn- og Ungeudvalget 2022-2025 d. 22-03-2022

Mødedato Tirsdag d. 22. marts 2022 kl. 12:30

Mødested Udvalgsværelset, Ørbækvej 100, Fløj 2

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Årsberetning 2021.....	4
Fastsættelse af antal skoledage for skoleåret 2023/2024.....	17
Afrapportering på det specialiserede socialområde.....	19
Proces for business case vedr. færre sager pr. socialrådgiver på børnehandicapområdet.....	23
Tema-orientering: Introduktion til forvaltningens særlige fokus på Dannelse, Sprog og Tidlig Indsat	28
Aktuelle sager.....	34

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

85.02.02-G01-6-21

Resume

Godkendelse af dagsordenen til Børn- og Ungeudvalgets møde den 22. marts 2022.

Beslutning

Børn- og Ungeudvalget godkender dagsordenen.

Punkt 2: Årsberetning 2021

00.30.00-G01-40-21

Resume

I denne sag skal udvalget behandle Børn- og Ungeforvaltningens årsberetning for 2021, som herefter fremsendes til Økonomiudvalget og Byrådets endelig godkendelse.

Årsberetningen består af et effektregnskab, et økonomisk regnskab, og et anlægsregnskab. Udvalget har i løbet af 2021 fået en status på forventet regnskab via 1. og 2. halvårs økonomiopfølgninger.

Effektregnskabet viser overordnet, at ambitionsmål for 2021 er opnået på områderne for fysisk sundhed, sprog og teknologi. Ambitionsmålene er ikke opnået på områderne for mental trivsel, uddannelsesparathed og søgning til erhvervsuddannelse. Der kan endnu ikke konkluderes på karakterer, da data for sygeeksamen afventer.

Det økonomiske regnskab viser et mindreforbrug på 15,5 mio. kr. på ordinær drift. Mindreforbruget svarer til en afvigelse på 0,5 procent i forhold til budgettet på 3,1 mia. kr.

For projekter med ekstern finansiering ses et mindreforbrug på 10,8 mio. kr., mens Entreprenøraftaler (opgaver som Odense Kommune løser for andre kommuner) ender med et mindreforbrug på 8,0 mio. kr.

For både projekter med ekstern finansiering og entreprenøropgaver gælder det, at det er midler, som forvaltes for eksterne parter.

Samlet set viser serviceudgifterne – ordinær drift, projekter og entreprenøraftaler, et mindreforbrug på 34,3 mio. kr. Hertil tillægges COVID-19 kompensation på netto 5,9 mio. kr.

Børn- og Ungeudvalgets anlægsprojekt Etablering og renovering af køkkener under dagtilbud viser et mindreforbrug på 0,1 mio. kr., som overføres til 2022.

Effekt

Årsberetningen skaber synlighed om udviklingen i Odense og giver afsæt for politiske drøftelser og prioriteringer, der på sigt kan bidrage til realiseringen af Odensemål og udvalgsmaal.

INDSTILLING

Børn- og Ungeforvaltningen indstiller til Børn- og Ungeudvalget, at byrådet godkender

1. Årsberetning 2021 (Økonomisk regnskab, effektregnskab samt anlægsregnskab) for Børn- og Ungeudvalget.
2. At der på driftsområde Service overføres;
 - a. Mindreforbruget på 21,4 mio. kr. vedrørende drift overføres med henholdsvis 18,3 mio. kr. i 2022 og 3,1 mio. kr. i 2023.

- b. Mindreforbruget på 8,0 mio. kr. vedrørende entreprenøraftaler overføres med henholdsvis 5,5 mio. kr. i 2022 og 2,5 mio. kr. i 2023.
- c. Mindreforbruget på 10,8 mio. kr. vedrørende projekter med ekstern finansiering overføres med henholdsvis 9,4 mio. kr. i 2022 og 1,4 mio. kr. i 2023.
3. At der på Særlige driftsområder overføres et mindreforbrug på 2,4 mio. kr. indenfor servicerammen.
4. Anlægsregnskab 2021 for Børn- og Ungeudvalget viser et mindreforbrug på 0,1 mio. kr. vedrørende Etablering og renovering af køkkener. Beløbet overføres til 2022.
5. På det finansielle område (renter, balanceforskydninger og afdrag på lån) overføres der et mindreforbrug på 50.000 kr. fra 2021 til 2022 under Børn- og Ungeudvalget.

Beslutning

Børn- og Ungeudvalget anbefaler indstillingen.

Sagsfremstilling

Denne årsberetning er den samlede opfølgning på økonomi og effekt for 2021.

1. Opfølgning på Børn- og Ungeudvalgets effektmål

Effektregnskabet vedrører Børn- og Ungeudvalgets 4 udvalgsmaal samt Odensemålet Børn og unge bliver klar til fremtiden. I effektregnskabet afrapporteres på det forgangne år, men der fremlægges ikke nye data. Når nye data er klar, vil de blive præsenteret i de 2 effektopfølgninger i hhv. juni og oktober.

I tabellerne nedenfor ses udviklingen i målene med udgangspunkt i de tilknyttede indikatorer.

Effektregnskabet viser overordnet, at ambitionsmaal for 2021 er opnået på områderne for fysisk sundhed, sprog og teknologi. Ambitionsmaalene er ikke opnået på områderne for mental trivsel, uddannelsesparathed og søgning til erhvervsuddannelse. Der kan endnu ikke konkluderes på karakterer, da data for sygeeksamen afventer.

Symbolforklaring

Det er fælles for status på alle effektmål, at en grøn markering (●) viser, at ambitionsniveauet for året er blevet indfriet. En rød markering (●) viser, at ambitionsniveauet for året ikke er blevet indfriet. Under "Forventning 2023" angiver farverne forventningen til indfrielse af 2023-ambitionen. Her viser farverne grøn og rød en forventning om henholdsvis indfrielse eller ikke-indfrielse, mens en gul markering (●) viser, at det vurderes lige sandsynligt, at ambitionsniveauet indfries, som at det ikke indfries. Pil-op angiver udvikling i ønsket retning, og pil-ned angiver udvikling i uønsket retning.

Odensemål: Børn og unge bliver klar til fremtiden		Forrige måling	Resultat 2021	Målopfyldeelse 2021 (ambition)	Forventning 2023 (ambition)	Udvikling
Indikator 1	Andel børn og unge, der trives mentalt	94,8 (2020)	94,8 (2021)	● (95,8)	● (95,8)	→
Indikator 2	Karaktergennemsnit i de bundne prøvfag	6,8 (2018/19)	7,1* (2019/20)	● (7,1)	● (7,1)	↗

Opfølgning *Bemærk at nyeste tal er fra 2019/20, da tallene for skoleåret 2020/21 afventer sygeeksamener.

For indikatoren for mental trivsel ses en stagnation fra 2020 (94,8) til 2021 (94,8). Årets resultat markeres med rød, da ambitionen ikke er opfyldt. Det langsigtede mål i 2023 markeres med gul, idet der fortsat er usikkerhed om ambitionsniveauets opfyldelse.

Den mentale sundhed er et løbende fokus på tværs af faggrupper og i det lokale arbejde omkring børn og unge, som er en del af arbejdet med realiseringen af strategien for tidlig og rettidig indsats. Et af de tiltag, som er sat i værk på skoleområdet, som er direkte relevant for underindikatoren *fremmedeprocent*, er, at der arbejdes i retning af en trinmodel, hvor alle skoler udarbejder lokale forebyggende handleplaner for arbejdet med fravær.

For indikatoren for karaktergennemsnit er der endnu ikke opdaterede data for 2021. Udviklingen i karaktergennemsnit er steget fra 6,8 i 2018/19 til 7,1 i 2019/2020. Forventningen til opnåelse af ambitionsniveauet for hhv. 2021 og 2023 markeres med gul, idet det skønnes lige så sandsynligt, at ambitionsniveauet opnås, som at det ikke gør.

Børn- og Ungeforvaltningens fire strategiske temaer ('Tidlig indsats', 'Verdens bedste Robotby', 'Sprog' og 'Dannelse') skal fortsat i samspil med konkrete og lokale indsatser rettet mod elevernes læring og faglige udbytte være rammesættende for at løfte og videreudvikle skoleområdet i Odense, hvilket på sigt skal være med til at hæve de faglige resultater.

Udvalgsmål

Udvalgsmål: Børn og unge lever et liv med bedre fysisk og mental sundhed		Forrige måling	Resultat 2021	Målopfyldeelse 2021 (ambition)	Forventning 2023 (ambition)	Udvikling
<i>Understøtter Odensemålet: Børn og unge bliver klar til fremtiden</i>						
1. indikator	Andel børn og unge, der er fysisk sunde	89,1 (2020)	86,4* (2021)	● (85,7)	● (85,7)	↘
2. indikator	Andel børn og unge, der trives mentalt	94,8 (2020)	94,8 (2021)	● (95,8)	● (95,8)	→

Opfølgning *Forbehold for BMI og tandsundhed (caries). Se nedenfor.

Hver indikator udgøres af en række delindikatorer, som tilsammen skal give et billede af udviklingen i børnenes og de unges fysiske sundhed og mentale trivsel. Delindikatorerne for fysisk sundhed omhandler bevægelse, rygning, alkoholindtag, BMI og tandsundhed (caries), mens delindikatorerne for mental sundhed omhandler andelen, der har en voksen at tale med, andelen der har en ven at tale med samt fremmøde i skolen.

For fysisk sundhed ses et fald fra 2020 (89,1%) til 2021 (86,4%). Dog er ambitionen for 2021 fortsat opfyldt.

Der skal i resultatet tages forbehold for BMI og tandsundhed. Grundet Covid-19 har sundhedsplejen ikke haft mulighed for at måle og veje 5. klasses elever. Vi har derfor ikke nye BMI-data for 2021, hvorfor data fra 2020 indgår i udregningen af indikator for fysisk sundhed. For tandsundhed (caries) har der i tandplejen, grundet Covid-19, været en prioritering ift. at se de børn, man var mest bekymrede for ift. tandsundhed. Denne prioritering betyder et forholdsvist mere negativt resultat end normalt.

Herudover ses et fald i andelen af "børn og unge, der bevæger sig, så de bliver svedige eller forpustet mindst et par gange om ugen": i 2020 lå tallet på 89,5 mens tallet i 2021 ligger på 81,6%. Dvs. et fald på 7,9%. Dette skyldes sandsynligvis nedlukning af fritidstilbud samt muligheden for at bevæge sig fysisk til og fra skole.

Både andelen af børn og unge der ikke ryger eller ikke har drukket fem genstande i løbet af den seneste måned er uændret sammenlignet med 2020.

For indikatoren for mental trivsel ses en stagnation fra 2020 (94,8) til 2021 (94,8). Årets resultat markeres med rød, da ambitionen ikke er opfyldt. Det langsigtede mål i 2023 markeres med gul, idet der fortsat er usikkerhed om ambitionsniveauets opfyldelse.

Den mentale sundhed er et løbende fokus på tværs af faggrupper og i det lokale arbejde omkring børn og unge, som er en del af arbejdet med realiseringen af strategien for tidlig og rettidig indsats. Et af de tiltag, som er sat i værk på skoleområdet, som er direkte relevant for underindikatoren *fremmedeprocent*, er, at der arbejdes i retning af en trinmodel, hvor alle skoler udarbejder lokale forebyggende handleplaner for arbejdet med fravær.

Udvalgs mål: Børn og unge bliver så dygtige, som de kan		Forrige måling	Resultat 2021	Målopfyldelse 2021 (ambition)	Forventning 2023 (ambition)	Udvikling
<i>Understøtter Odensemålet: Børn og unge bliver klar til fremtiden</i>						
1. indikator	Andel børn, der har et alderssvarende sprog ved 3 år ift. talesproglige færdigheder	79,7 (2020)	81,8 (2021)	● (79,7)	● (80,5)	↗
2. indikator	Andel børn, der har et alderssvarende sprog i 0. klasse ift.					
	Tale-sproglige færdigheder	84,5 (2019/20)	85,0 (2020/21)	● (83,9)	● (84,7)	↗
	Før-skriftlige færdigheder	87,3 (2019/20)	88,4 (2020/21)	● (87,5)	● (88,3)	↗
3. indikator	Karaktergennemsnit i de bundne prøvfag ved afgangsprøven i 9. klasse	6,8 (2018/19)	7,1 (2019/20)	● (7,1)	● (7,1)	↗
4. indikator	Andel elever, der får minimum 2 i dansk og matematik ved afgangsprøven i 9. klasse	88,7 (2018/19)	93,1 (2019/20)	● (Landsgennemsnit)	● (Landsgennemsnit 2023)	↗

Opfølgning *Bemærk at nyeste tal er fra 2019/20, da tallene for skoleåret 2020/21 afventer sygeeksamener.

For indikatoren "Andel børn, der har et alderssvarende sprog ved 3 år ift. talesproglige færdigheder" ses en stigning fra 2020 (79,7%) til 2021 (81,8%). Resultatet ligger over ambitionsmålene for 2021 og 2023, hvorfor disse markeres med grøn. Resultaterne i indikator 1 og 2 stammer fra den lovpligtige Sprogvurdering 3-6 år, hvor 85% af børn vurderes til generel indsats eller alderssvarende sprog jf. normfordelingen bag sprogvurderingen.

For sprogindikatorerne i 0. klasse ser vi for både talesproglige færdigheder og før-skriftlige færdigheder stigninger fra skoleåret 2019/20 til 2020/21. Årets resultater giver realistiske forventninger om opnåelse af ambitionsniveauerne for hhv. 2021/22 og 2023, hvorfor de begge markeres med grøn.

For indikatoren for karaktergennemsnit ses resultatet 6,8 for skoleåret 2018/19 og for 2019/20 er resultatet 7,1. Ambitionsniveaet fastholdes på 7,1 frem mod 2023, og forventningen markeres med gul, idet det skønnes usikkert om resultatet opnås.

For indikatoren "Andel elever, der får minimum 2 i dansk og matematik ved afgangsprøven i 9. klasse" gælder, at ambitionsniveauet er at ligge på landsgennemsnittet for samme skoleår. Resultatet for skoleåret i Odense Kommune i 2019/20 var 93,1%, mens landsgennemsnittet lå på 93,7%. Ambitionsniveauet for 2021 og 2023 er tillige, at eleverne i Odense Kommune opnår samme resultat som landsgennemsnittet. Forventningen til opnåelse af ambitionsniveauerne markeres med gul, da det skønnes usikkert at opnå, idet Odense Kommune i en række år har ligget under landsgennemsnittet.

Børn- og Ungeforvaltningens fire strategiske temaer skal fortsat i samspil med konkrete og lokale indsatser rettet mod elevernes læring og faglige udbytte være rammesættende for at løfte og videreudvikle skoleområdet i Odense, hvilket på sigt skal være med til at hæve de faglige resultater.

Udvalgsmål: Flere unge får en uddannelse		Forrige måling	Resultat 2021	Målopfyldelse 2021 (ambition)	Forventning 2023 (ambition)	Udvikling
<i>Understøtter Odensemålet: Børn og unge bliver klar til fremtiden</i>						
1. indikator	Andel unge, der vurderes uddannelsesparate efter grundskolen	86,4 (2020)	90,2 (2021)	● (94,2)	● (94,2)	↗
2. indikator	Andel unge, der vælger en erhvervsuddannelse direkte efter grundskolen	17,0 (2020)	15,9 (2021)	● (17,5)	● (17,7)	↘

Opfølgning Andelen af unge, der vurderes uddannelsesparate efter grundskolen, er steget fra 86,4% (2020) til 90,2% (2021). Tallet opgøres for alle unge, der har bopæl i Odense Kommune. Til sammenligning er andelen på landsplan ligeledes steget fra 88,1% i 2020 til 88,7% i 2021. Seneste måling ligger dog fortsat markant under ambitionsmålet for 2021, hvorfor opnåelse af ambitionsniveauet for 2021 markeres med rød.

Andelen af unge, der vælger en erhvervsuddannelse direkte efter grundskolen, er igen faldende fra 17,0% i 2020 til 15,9% i 2021. Søgningen til erhvervsuddannelserne har ellers ligget forholdsvis stabilt omkring 17-17,5% i perioden 2011-2020. Den faldende søgning til erhvervsuddannelserne kan primært tilskrives et fald i søgningen efter 10. klasse fra fri-, privat- og efterskoler. Søgningen til erhvervsuddannelser fra de kommunale 10. klassetilbud er status quo og ligger stabilt højt.

Til sammenligning er landsgennemsnittet for unge, der vælger en erhvervsuddannelse direkte efter grundskolen i 2021 på 19,9%. Søgetendensen i Odense følger søgetendensen på landsplan, hvor der også ses en lille stigning i søgningen fra 9. klasse og et fald i søgningen fra 10. klasse.

Opnåelse af ambitionsniveauet i 2021 på 17,5% opnås ikke og markeres med rød. Børn- og Ungeudvalget og Beskæftigelses- og Socialudvalget har den 1. juni 2021 drøftet og tilpasset måltal for de unges søgning til erhvervsuddannelse efter 9. og 10. klasse. De præsenterede ambitionsniveauer i dette effektregnskab afspejler udvalgets seneste tilpasning fra en årlig stigning på 0,5 % til 0,9% frem mod 2025 ud fra den aktuelle søgning på 15,9%. I 2023 markeres ambitionsniveauet med gul, da den markante ændring i søgemønsteret skønnes usikker at opnå.

Odense Kommune ligger fortsat under den nationale målsætning om, at 25% af de unge skal vælge en erhvervsuddannelse i 2025. Ligesom flere af de store uddannelsesbyer har Odense en udfordring med at få flere unge til at vælge en erhvervsuddannelse.

Der arbejdes kontinuerligt med at fremme søgningen til erhvervsuddannelserne gennem en bred vifte af indsætter på tværs af forvaltninger, skole, vejledning og erhvervsuddannelser. Samtidig skal de tre faglige temaer ('Tidlig indsats', 'Sprog' og 'Dannelse') medvirke til at understøtte, at flere unge bliver uddannelsesparate.

Udvalgsmål: Børn og unge kan kritisk og konstruktivt forholde sig til teknologi		Forrige måling	Resultat 2021	Målopfyldelse 2021 (ambition)	Forventning 2023 (ambition)	Udvikling
<i>Understøtter Odensemålet: Verdens bedste robotby</i>						
1. indikator	Andel af børn, som ikke har været udsat for digital mobning og chikane inden for de seneste 2 måneder	- (2020)	84,0 (2021)	● (84,0)	● (84,0)	→
2. indikator	Andel af unge, som tænker over, om de ting de læser om på internettet, er rigtige	75,9 (2020)	76,8 (2021)	● (76,7)	● (78,7)	↗

Opfølgning	<p>Dette udvalgsråmål knytter sig til ambitionen om, at Odense skal være verdens bedste robotby – også i børnehøjde. Ambitionen er, at børn og unge skal trives og kunne forholde sig konstruktivt og kritisk til teknologi og den digitale udvikling.</p> <p>Det bemærkes, at der i årsberetningen for 2020 ikke blev fulgt særskilt op på det nye udvalgsråmål 'Børn og unge kan kritisk og konstruktivt forholde sig til teknologi', da der ikke var tilgængelige data i henholdsvis Ungeprofilundersøgelsen (15-30-årige) og Sundhedsprofilundersøgelsen (grundskolen).</p> <p>De to indikatorer målretter sig indsætter med fokus på digital dannelse. Det er et område, der er i fokus som led i arbejdet med Verdens Bedste Robotby i børnehøjde.</p> <p>For indikator 1 vedr. digital mobning viser den seneste måling, at 84% ikke har været udsat for digital mobning og chikane inden for de seneste to måneder. For indikator 2 vedr. kritisk læsning på internettet viser den seneste måling, at 76,8% tænker over, om de ting de læser om på internettet, er rigtige. For begge indikatorer forventes ambitionsniveauet indfriet i 2023.</p> <p>Der er allerede fokus på digital dannelse med indsætterne 'Sund digital familie' og 'Dilemmarejsen'. Derudover arbejder skolerne med digital dannelse som en aktiv del af deres mobbepolitik og forløbet om kildekritik, og alle skoler får i skoleåret 2022/23 adgang til undervisningsmateriale om digital dannelse til alle klassetrin. SSP arbejder ligeledes med risikoadfærd på nettet ved oplæg i skolerne.</p>
------------	--

2. Beskrivelse af det økonomiske regnskab

Børn- og Ungeudvalgets budget er opdelt på styringsområderne Service og Særlige driftsområder. I tabellen nedenfor ses budget, regnskab og afvigelse fordelt på de to styringsområder.

Service

Udgifter under Service, med overførelsesadgang, relaterer sig til udgifter i forbindelse med den daglige drift, og i de efterfølgende forklaringer betegnes disse udgifter som drift. Entreprenøraftalerne dækker over indtægter/udgifter på områder, hvor der er indgået samarbejdsaftaler med andre kommuner.

Projekter med ekstern finansiering indeholder indtægter/udgifter på områder hvor Børn- og Ungeforvaltningen modtager midler fra eksempelvis ministerier, private fonde mv.

Særlige driftsområder

Dette område indeholder indtægter i form af statsrefusioner og udgifter til eksempelvis tabt arbejdsfortjeneste, hjælpemidler på handicapområdet, handicaphjælper mv.

Tabellen nedenfor viser det samlede regnskabsresultat 2021 for Børn- og Ungeudvalget.

1.000 kr.	Korrigeret budget 2021	Regnskab 2021	Afvigelse	Kassen	Overførsel
Service:	3.127.403	3.093.144	34.259	0	34.259
Ordinær drift – med overførselsadgang	3.104.483	3.089.020	15.463	0	15.463
Projekter med ekstern finansiering	26.807	15.969	10.838	0	10.838
Entreprenøraftaler	-3.887	-11.845	7.958	0	7.958
Særlige driftsområder:	-12.348	-14.704	2.356	0	2.356
Med overførselsadgang	-12.348	-14.704	2.356	0	2.356
Børn- og Ungeudvalget	3.115.055	3.078.440	36.615	0	36.615
COVID-19 (Netto)			5.910	0	5.910
Børn- og Ungeudvalget inkl Covid 19			42.525	0	42.525

(+) =mindreforbrug, (-) =merforbrug

Nedenfor beskrives kort afvigelserne indenfor de enkelte driftsområder såsom tværgående, stab, skole, dagtilbud samt familie og forebyggelse. Ligeledes beskrives afvigelserne for Entreprenøraftaler, projekter med ekstern finansiering samt de særlige driftsområder.

2.1 Service – med overførselsdrift, Drift

Regnskabsresultatet for 2021 viser et samlet mindreforbrug på 15,5 mio. kr. indenfor ordinær drift.

Tværgående

Tværgående viser et merforbrug på 0,2 mio. kr. Afvigelsen skyldes flere modsatrettede bevægelser, men den primære årsag er et merforbrug i forbindelse med COVID-19 på 5,3 mio. kr. – aflønning af podere. Dertil er et mindreforbrug på Verdens bedste robotby i børnehøjde, sundhedsordningen og uddannelsesmidler.

Stab

Der ses et mindreforbrug på 2.5 mio. kr. og dette skyldes primært langtidssygefravær, barsler samt vakante stillinger indenfor Politik og Strategi samt Økonomi og Styring, som ikke er blevet genbesat fuldt ud i 2021 blandt andet i respekt for den igangværende administrationsanalyse.

Skole

Samlet set er der et mindreforbrug indenfor skole på 7,2 mio. kr.

Centralt viser årets resultat et mindreforbrug på 4,9 mio. kr., og dette skyldes færre udgifter til mellemkommunale betalinger samt friplads og søskendetilskud på SFO-området. Modsat er der et merforbrug på specialskolerne grundet

nedgang i salget af pladser.

Indenfor de decentrale områder ses et mindreforbrug på 2,4 mio. kr., og dette skyldes et merforbrug på almenområdet, som tilnærmelsesvis udlignes af et mindreforbrug på SFO-området. Tilmeldingen til SFO er øget mere hen over efteråret 2021 end antaget i planlægningstallene, som lå lavere end tidligere grundet de mange udmeldinger under COVID-19.

Ydermere ses der et mindreforbrug på specialskolerne, og dette skyldes primært forsinkelsen i ansættelse af medarbejdere, idet elevgrundlaget har været stigende i perioden. Elevgrundlaget reguleres månedligt.

Musikskolen ender regnskabsåret 2021 med et merforbrug på 0,3 mio. kr., og dette skyldes afvikling af tidligere års underskud samt et lavere elevgrundlag, da den virtuelle undervisning grundet COVID-19 har medført nedgang i elevtilslutningen.

UngOdense har et mindreforbrug på 0,2 mio. kr., og årsagen hertil er fritidsundervisningen hvor etableringen af flere hold har været vanskelig grundet COVID-19.

Dagtilbud

Samlet set er der et mindreforbrug på 12,9 mio. kr. indenfor dagtilbud.

Centralt viser årets resultat et mindreforbrug på 4,8 mio. kr. og dette skyldes færre udgifter til økonomisk friplads og søskende tilskud. Modsat er det merudgifter til private pasningstilbud grundet øget aktivitet samt øget anvendelse af egne kommunale ressourcepladser og køb af specialbørnehaver.

Decentralt afsluttes regnskabsåret med et mindreforbrug på 8,1 mio. kr., og de primære årsager hertil er et overført mindreforbrug fra 2020, som ikke er anvendt, vanskeligheder ved at få udført de planlagte investeringer på inden- og udendørs læringsmiljøerne samt rekrutteringsudfordringer.

Det decentrale mindreforbrug virker stort, men i forhold til hvor mange decentrale enheder det omhandler, da er der tale om et relativt lille beløb pr børnehus.

Familie og Forebyggelse

Familie og Forebyggelse viser et merforbrug på 6,9 mio. kr.

Merforbruget skyldes primært Børn og Familierådgivningen, som har et merforbrug på 5,5 mio. kr. fordelt på henholdsvis forebyggende foranstaltninger og anbringelser. Disse merudgifter skal ses i sammenhæng med mindreforbruget på 2,4 mio. kr. på Særlige driftsområder, da refusionen for dyrere enkeltsager hjemtages herunder.

Ydermere ses et merforbrug på 3,4 mio. kr. vedrørende anbragte børns skolegang grundet et højere antal helårspladser samt en højere gennemsnitspris.

2.2 Service, Entreprenøraftaler

Regnskabet viser et samlet mindreforbrug på 8,0 mio. kr.

Center for Tandpleje

Der ses et mindreforbrug på 4,7 mio. kr. i Tandplejens entreprenøraftaler. Mindreforbruget skyldes færre behandlinger end forventet grundet langsommere opstart af brug af klinik i Vejle samt flere indtægter i Specialtandplejen på grund af flere afsluttede behandlinger sidst på året.

Center for Indsatser til Børn og Unge

Der ses et mindreforbrug på 3,3 mio. kr., som skyldes længere periode hen over året med vakante stillinger i Børnehus Syd. Det bemærkes, at området er takstfinansieret.

2.3 Service, Projekter med ekstern finansiering

Regnskabet viser et samlet mindreforbrug på 10,8 mio. kr.

Tværgående

Der ses et samlet merforbrug på 0,7 mio. kr. på projekterne Forebyggelse og håndtering af langtidssygefravær i BUF, Facebookmidler og midler til makerspaces. Afvigelsen skyldes periodeforskydninger.

Skole

Der ses et samlet mindreforbrug på 3,3 mio. kr., og dette skyldes primært udskydelse af aktiviteter såsom rejser samt periodisering for udbetaling af tilskud. Midlerne kommer fra Erasmus, Nordplus, STEAM365 mv.

Dagtilbud

Der ses et mindreforbrug på 6,3 mio. kr. indenfor de 7 projekter der er under Dagtilbud med ekstern finansiering. Mindreforbruget skyldes periodisering samt udskudt aktivitet grundet COVID -19. Det bemærkes, at projekterne Flere pædagoger til institutioner med mange udsatte og sårbare børn samt Flere pædagoger og pædagogiske assistenter til institutioner med mange 0-2-årige sårbare og udsatte børn udløber i 2022.

Familie og Forebyggelse

Der ses et mindreforbrug på 2,0 mio. kr., og skyldes primært projektet FAMKO, som kommer til at strække sig over længere tid end forventet.

2.4 Særlige driftsområder

Regnskabet viser et mindreforbrug på 2,4 mio. kr.

Mindreforbruget skyldes en højere hjemtagelse af statsrefusion vedrørende særligt dyrere enkeltsager end budgetlagt dog modsvares dette til dels af merudgift til tabt arbejdsfortjeneste samt udgifter til hjemmetræning.

2.5 Opgørelse af udgifter relateret til COVID-19

Situationen omkring COVID-19 har påvirket Odense Kommunes økonomi. Børn- og Ungeforvaltningen har løbende arbejdet med at sandsynliggøre, hvilke udgifter, der relaterer sig til COVID-19. På grund af det samlede mindreforbrug i kommunernes regnskaber i 2021, og tilkendegivelser fra regeringen og KL forventes det, at kommunerne vil blive pålagt også at medfinansiere COVID-19- relaterede merudgifter i 2021. Derfor er der i forbindelse med regnskabsaflæggelsen medregnet udgiftsposter, hvor der har været et atypisk mindreforbrug i 2021 med henblik på at bringe balance i det samlede COVID-19-regnestykke. Dette til trods for, at det ikke på alle områder, har været muligt at opføre alle COVID-19-relaterede mer- og mindredgifter helt entydigt. Der indgår altså derfor i den samlede opgørelse mindredgifter, som kun har begrænset eller måske endda ingen sammenhæng til COVID-19.

På styringsområdet Service er der i Børn- og Ungeforvaltningen afholdt merudgifter på 16,9 mio. kr. og opgjort mindredgifter på 4,0 mio. kr. De samlede nettoudgifter relateret til COVID-19 i Børn- og Ungeforvaltningen udgør 12,9 mio. kr. Hertil indregnes 7,0 mio. kr. i mindredgifter fra centralt hold for at finansiere kommunens samlede COVID-19 omkostninger. Netto medfører dette en samlet COVID-19 kompensation til Børn- og Ungeforvaltningen på 5,9 mio. kr.

2.6 Overførsel af mer- og mindreforbrug - overholdelse af serviceramme i 2022

I forbindelse med regnskabsafslutningen kan et mindreforbrug på Service efter kommunens økonomistyringsprincipper overføres til næste år. Overførsel af mindreforbrug fra et år til et andet kan dog kun ske i respekt for aftaleoverholdelse i forhold til servicerammen, og under forudsætning af overholdelse af kommunens økonomiske strategi samt efter politisk prioritering.

Der er et samlet mindreforbrug på områder med overførselsadgang i 2021 på 81,3 mio. kr., og Borgmesterforvaltningen anbefaler i forhold til servicerammeoverholdelse, at der kun overføres 65,0 mio. kr. til 2022 og det resterende mindreforbrug overføres til 2023, og endelig, at der oprettes en ny anlægsbevilling.

Konkret betyder det for Børn- og Ungeudvalget, at ud af udvalgets samlede mindreforbrug på 42,5 mio. kr. indstilles det, at 35,5 mio. kr. overføres til 2022 og 7,0 mio. kr., overføres til 2023.

3. Anlæg

1.000 kr.	Korrigeret budget 2021	Regnskab 2021	Afvigelse	Kassen	Overførsel
Børn- og Ungeudvalget	10.378	10.262	116	0	116

Børn- og Ungeudvalgets anlægsprojekt Etablering og renovering af køkkener viser et mindreforbrug på 0,1 mio. kr. Mindreforbruget skyldes vanskeligheder ved at få udført de planlagte aktiviteter. Beløbet overføres til 2022.

4. Balanceforskydning

Mindreforbruget på 50.000 kr. under balanceforskydninger vedrører Finn Nørgaard prisen til projekt Sahan. Midlerne kunne ikke anvendes i 2021 på grund af Covid 19 men anvendes i 2022.

I nedenstående tabeller fremgår en udspecificering af de bevillingsmæssige konsekvenser af indstillingspunkterne.

Bilag

Indstillingspunkt 2 – Driftmidler

Beskrivelse – Kr.	Styringsområde	Afvigelse 2021	Kassen	Overførsel 2022	Overførsel 2023
Service	Service	15.463.361	0	12.355.361	3.108.000
Covid 19	Service	5.910.000	0	5.910.000	
Projekter med ekstern finansiering	Service	10.836.872	0	9.436.872	1.400.000
Entreprenøraftaler	Service	7.958.739	0	5.482.739	2.476.000
Særlige driftsområder	Særlige driftsområder	2.355.755	0	2.355.755	0
Anlæg	Anlæg	116.415	0	116.415	0
I alt		42.641.142		35.657.142	6.984.000

Indstillingspunkt 3 og 5 – Overførsel af midler mellem styringsområderne i 2022

Indstillingspunkt	Beskrivelse	Styringsområde	Udvalg	2022
3	Konvertereing mellem styringsområder	Særlig driftsområder, med overførsel	Børn- og Ungeudvalget	-2.355.755
3	Konvertereing mellem styringsområder	Service	Børn- og Ungeudvalget	2.355.755
5	Konvertereing mellem styringsområder	Finansiering	Børn- og Ungeudvalget	-50.000
5	Konvertereing mellem styringsområder	Service	Børn- og Ungeudvalget	50.000

Økonomi

Punkt 3: Fastsættelse af antal skoledage for skoleåret 2023/2024

17.02.03-G01-1-22

Resume

Ifølge Folkeskoleloven har kommunalbestyrelsen kompetencen til forud for hvert års skolestart, at fastsætte antallet af skoledage i forhold til skoleåret.

Ud fra det godkendte antal skoledage fastlægges administrativt fælles ferieplan for folkeskolerne i Odense Kommune. Ferieplanen offentliggøres på Odense Kommunes hjemmeside 2 skoleår frem. Børn- og Ungeforvaltningens oplæg til fastsættelse af antal skoledage i skoleåret 2023/2024 er 200 skoledage på linje med tidligere skoleår.

Fastsættelse af skoleåret til 200 skoledage er koordineret i forhold til Folkeskolelovens bestemmelser om krav til undervisningstidens samlede varighed.

Effekt

Sagens karakter gør, at det ikke er relevant at vurdere effektskabende konsekvenser for Odensemålene.

INDSTILLING

Børn- og Ungeforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet godkender, at antallet af skoledage for skoleåret 2023/2024 fastsættes til 200 skoledage.

Beslutning

Børn- og Ungeudvalget anbefaler indstillingen.

Sagsfremstilling

Ifølge Folkeskolelovens § 40 stk. 2 nr. 5, har kommunalbestyrelsen kompetencen til at fastsætte antallet af skoledage på et skoleår. Det fremgår af forarbejderne til loven at kommunalbestyrelsen har ansvaret for styringen af folkeskolen i overensstemmelse med de generelle bestemmelser i den kommunale styrelseslovgivning, medmindre andet bestemmes i folkeskolelovgivningen. I forhold til fastsættelse af antallet af skoledage giver Folkeskoleloven ikke specifik mulighed for at delegerer beslutningen om fastsættelse af antal skoledage.

Af Folkeskolelovens § 14a præciseres det, at et skoleår altid begynder den 1. august. Samtidig fremgår det af § 14a stk. 2, at elevernes sommerferie skal begynde den sidste lørdag i juni.

I Odense Kommune er praksis, at de overordnede rammer for folkeskolernes ferieplanlægning er specificeret i Styrelsesvedtægten for folkeskolerne i Odense Kommune, og at der på grundlag af dette administrativt udarbejdes fælles ferieplan for alle folkeskoler med udgangspunkt i det antal skoledage, som kommunalbestyrelsen fastsætter.

Styrelsesvedtægten for folkeskolerne i Odense Kommune fastslår at følgende feriedage ligger fast i Odense kommune:

- Der afholdes vinterferie i uge 7
- Dagen efter Kristi Himmelfartsdag er fredag
- Grundlovsdag er fredag
- Der afholdes efterårsferie i uge 42
- Der afholdes ferie de tre dage op til påske

Samlet ferieplan for skoleåret 2024/2023 offentliggøres på Odense Kommunes hjemmeside, når antal skoledage for skoleåret er fastsat.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Punkt 4: Afrapportering på det specialiserede socialområde

00.01.00-A00-6-21

Resume

I efteråret 2020 besluttede udvalgene, hvordan forvaltningerne skal arbejde med holdbare og langsigtede løsninger på det specialiserede socialområde. Det skyldes et øget pres på det specialiserede socialområde, herunder børne- og ungeområdet, udsatte voksne, borgere med sindslidelse og voksne handicappede, hvilket har udfordret økonomien på området.

Som følge heraf blev der igangsat forskellige tiltag på tværs af Beskæftigelses- og Socialforvaltningen, Børn- og Ungeforvaltningen, Ældre- og Handicapforvaltningen og Borgmesterforvaltningen, som har til formål at skabe en mere sammenhængende ungeindsats på tværs af kommunens forvaltninger i forhold til uddannelse, beskæftigelse og socialindsats. Tiltagene er bl.a. nedsættelsen af arbejdsgrupper til at arbejde med anbefalinger fra eksterne analyser af økonomistyringen, organiseringen og overgangene på det specialiserede socialområde i Odense Kommune, herunder arbejdet med tre indsatsspor: 1) Alderssnit, 2) Leverandørstrategi og tilbudsvifte og 3) Kontraktstyring og kontraktforhandling.

Ved godkendelsen af budget 2021 besluttede Økonomiudvalget, at forvaltningerne afrapporterer en samlet status på implementeringerne af de nye tiltag og den samlede styring af det specialiserede socialområde hvert kvartal. Denne sag er den femte afrapportering på arbejdet.

Sagen indeholder tre forskellige delafrapporteringer:

1. Afrapportering af Regnskab 2021, herunder analyse af udviklingen på børneområdet.
2. Afrapportering af status på arbejdet i tre indsatsspor.
3. Status på arbejdsgruppernes arbejde.

Den økonomiske afrapportering viser, at der er et samlet merforbrug på 11,7 mio. kr. i 2021. Det er ikke lykket i tilstrækkelig grad for forvaltningerne at indhente de forudsatte effektiviseringer.

Forvaltningerne vurderer arbejdet med de tre indsatsspor efter en trafiklysmode, hvor implementeringen enten er grøn, gul eller rød. Det er forvaltningernes vurdering, at alle tre indsatsspor er gule, da arbejdet er i gang, men forvaltningerne ikke forventer at opnå de fulde potentialer i 2022.

Status på arbejdsgruppernes arbejde tager afsæt i arbejdsgruppe 3 og 4, som arbejder med henholdsvis Ungestrategien og ny organisering og Leverandørstrategi og tilbudsvifte.

Børn- og Ungeudvalget, Beskæftigelses- og Socialudvalget og Ældre- og Handicapudvalget behandler denne fælles sag på udvalgsmøderne den 22. marts 2022.

Effekt

Når arbejdet med anbefalingerne er fuldt implementeret, forventer forvaltningerne, at genopretningen af det specialiserede socialområde vil have en effekt på flere af Odensemålene.

Flere borgere kommer i uddannelse og job

Når flere borgere får den hjælp de har brug for, er forudsætningen for at komme i job og uddannelse bedre.

Flere funktionsdygtige ældre og handicappede

Med et større fokus på styring af det specialiserede socialområde betyder det, at flere borgergrupper får hjælp og bliver funktionsdygtige, herunder ældre og handicappede.

Børn og unge bliver klar til fremtiden

Investering i det specialiserede socialområde betyder, at der kan skabes de bedst mulige rammer for, at børn med forskellige forudsætninger trives og bliver klar til fremtiden.

INDSTILLING

Borgmesterforvaltningen, Beskæftigelses- og Socialforvaltningen, Børn- og Ungeforvaltningen og Ældre- og Handicapforvaltningen indstiller til respektive udvalg, at udvalgene godkender afrapporteringen.

Beslutning

Børn- og Ungeudvalget anbefaler indstillingen.

Sagsfremstilling

Børn- og Ungeforvaltningen og Beskæftigelses- og Socialforvaltningen har hver især tidligere igangsat tiltag eksternt, som har ledt til en række anbefalinger på det specialiserede socialområde, og kommunen har også samlet fået en vurdering af mulighederne for bedre styring af området. Anbefalingerne er givet i tre rapporter udarbejdet af uafhængige eksterne parter: Revisions- og konsulenthuset BDO, konsulenthuset Rambøll samt Taskforce nedsat af Socialstyrelsen og Ankestyrelsen. Rapporterne og deres anbefalinger er grundlaget for genopretningen af det specialiserede socialområde i Odense Kommune, som sker i en organisering, hvor de fire forvaltninger bemandet en styregruppe og arbejdsgrupper.

For at skabe holdbare og langsigtede løsninger på det specialiserede socialområde, arbejder styregruppen og arbejdsgrupperne med at indfri potentialer og effektiviseringer inden for tre indsatsspor:

- 1) Alderssnit
- 2) Leverandørstrategi og tilbudsvifte
- 3) Kontraktstyring/kontraktforhandling

En af årsagerne til det realiserede merforbrug i 2021 på 11,7 mio. kr., skal findes i manglende realisering af potentialer i de tre spor.

Afrapportering af Regnskab 2021

Regnskabet for det samlede specialiserede socialområde er fordelt mellem Børn- og Ungeforvaltningen, Beskæftigelses- og Socialforvaltningen og Ældre- og Handicapforvaltningen. Afrapporteringen giver en økonomisk status på børneområdet, voksenområdet og refusionsområdet for 2021 og er vedlagt sagen som bilag.

Afrapporteringen viser, at det specialiserede socialområde ender med et merforbrug på 11,7 mio. kr. i 2021. Dette er på niveau med forventningen ved 4. afrapportering i 2021, hvor forventningen var et merforbrug på 12,6 mio. kr. Merforbruget svarer til en marginal afvigelse på 0,8 % af områdets samlede budget. Merforbruget dækker både over børne- og voksenområdet. Merforbruget er et udtryk for stigende udgifter og mængder, men kommer også som følge af, at effektiviseringskravet fra indsatssporene ikke bliver fuldt indfriet i 2021. Af samme årsag vurderer forvaltningerne også,

at området kan blive udfordret i 2022. Forvaltningerne skal have prognosticeret 2022. Forvaltningerne følger området tæt og vurderer løbende om forvaltningerne skal tilbagebringe nye tiltag, således at potentialerne fra indsatssporene kan indfries fuldt ud fremadrettet.

Samlet set er det endnu for tidligt at komme med et konkret bud på væksten for 2022, men forvaltningerne følger udviklingen løbende. Der er endnu ikke lavet konkrete opfølgninger for Budget 2022.

Analyse af den økonomisk udvikling på børneområdet 2020 til 2021

Forvaltningerne har som en del af regnskabet for 2021 udarbejdet en analyse af den økonomiske udvikling på børneområdet fra 2020 til 2021, herunder udviklingen i forebyggende foranstaltninger og anbringelser. Analysen viser en stigning i det gennemsnitlige månedlige antal personer, der har modtaget forebyggende foranstaltninger. Analysen viser et fald i antallet af anbringelser af børn under 15 år og en stigning i antallet af anbragte unge mellem 15 og 23 år. Dette betyder, at der samlet set på børneområdet har været en stigning i udgifter til forebyggende foranstaltninger og anbringelser på tværs af aldersintervallerne.

Afrapportering af status på arbejdet i de tre indsatsspor

Spor 1 - Alderssnit

Siden det nye alderssnit trådte i kraft den 1. juni 2021, har Beskæftigelses- og Socialforvaltningen modtaget ca. 600 sager fra Børn- og Ungeforvaltningen og efterfølgende ca. 20-30 sager om måneden. I forhold til Rambøll Rapportens anbefalinger kan et fagligt og økonomisk potentiale realiseres ved en omlægning af ekstern støttekontaktpersonsordning SEL § 52 stk. 3, samt ved at anvende alternative indsatser for senanbringelser af unge over 15 år. På baggrund af anbefalingerne fra Rambøll, blev der udarbejdet en potentiale vurdering i sommeren 2020, med et forventet økonomisk potentiale på 10 mio. kr. årligt fra 2022 (5 mio. kr. i 2021).

Der mangler indfrielse af potentiale i 2021 svarende til 2,7 mio. kr. på tværs af de to indsatsspor, hjemtagelse af ekstern støtte kontaktperson og senanbragte unge ved det 15. år. Forvaltningerne vurderer derfor arbejdet med indsatssporet gult. Arbejdet har dog den seneste tid udvist god fremdrift, hvorfor forvaltningerne i overvejende grad forventer, at potentialet kan blive indfriet fra 2022 og frem.

Spor 2 - Leverandørstrategi og tilbudsvifte

For at kunne udarbejde et datagrundlag og fastlægge baseline for de indikatorer og nøgletal, som forvaltningerne måler på, må forvaltningerne afvente implementeringen af to nye fagsystemer i foråret 2022. Frem mod implementeringen arbejder fagområderne med at beskrive og afklare indikatorer. Dette arbejde udgør det nødvendige afsæt for at kunne udsøge data i fagsystemerne. Det vil derfor først give mening at udarbejde den første status på baseline og indikator, herunder fremlægge planen for opfølgning på leverandørstrategien, og den politiske proces i efteråret 2022. Indsatssporet er derfor gult, da arbejdet kun er i proces, og der mangler konkretisering af effektmål og beregning af gevinstrealisering.

Spor 3 - Kontraktstyring

I indsatssporet med kontraktstyring kører arbejdet og kontraktforhandlingerne planmæssigt. Der er pr. 22. februar afsluttet 201 forhandlinger sammenlagt for 2021 og 2022, svarende til 40,2 % ud af de samlede sager. Der er aktuelt 148 igangværende forhandlinger.

Effektiviseringen for 2021 nåede dog ikke målsætningen, da denne har givet en effektivisering på 4,8 mio. kr. Forventet effektivisering for 2022 ligger også under målsætningen på ca. 24 mio. kr. Indsatssporet er derfor gult, da arbejdet er i gang, men forvaltningerne forventer ikke, at den fulde gevinstrealisering bliver opnået på de nuværende sager.

Status på arbejdsgruppernes arbejde

Økonomiudvalget besluttede i 2020, at arbejdet i arbejdsgrupperne strækker sig frem til juni 2021. Enkelte anbefalinger

vil dog strække sig ud over denne deadline. Her vil det efterfølgende arbejde løftes af normaldriften. Arbejdsgruppe 1 - "Kontraktstyring, indsatsstrappe og effekt" og Arbejdsgruppe 2 - "Økonomistyring, data, ledelsesinformation og prognoser" er nedlagt og indarbejdet i driften. Kontraktforhandlinger er overgået til driften, således at Udbud & Kontraktstyring i Borgmesterforvaltningen løser opgaverne forbundet med kontraktforhandling og -styring. Borgmesterforvaltningen understøtter hertil særligt identificering og fastholdelse af potentialer samt styrkelse af Odense Kommunes strategiske rolle som indkøber og kontraktstyrer.

Arbejdsgruppe 3 - Ungestrategien og ny organisering

Siden sidste afrapportering er der arbejdet kontinuerligt i det organisatoriske spor, med at skabe rammerne for det gode samarbejde mellem Beskæftigelses- og Socialforvaltningen og Børn- og Ungeforvaltningen omkring det nye aldersnit ved 15 år. Der er igangsat en foreløbig evaluering af implementeringen af det nye aldersnit på alle niveauer i organisationen. Evalueringen har indtil videre bragt gode historier og udviklingspunkter frem, som der vil blive sat fokus på i det fremadrettede samarbejde.

Arbejdsgruppe 4 - Leverandørstrategi og tilbudsvifte

Siden sidste afrapportering har arbejdsgruppen blandt andet arbejdet med en analyse af behov for fremtidige pladser, som er kvalificeret af relevante ledere og medarbejdere på tværs af Beskæftigelses- og Socialforvaltningen, Ældre- og Handicapforvaltningen og Børn- og Ungeforvaltningen. Analysen tyder på, at der er tydelige tegn på et provenu ved at opbygge en øget kapacitet og hjemtage borgere fra eksterne tilbud. Tallene er dog ved at blive kvalificeret, da der på tværs af områder kan være usikkerheder, fx om dele af målgruppens udvikling, fremtidigt behov for pladser, mulighederne for at hjemtage borgere mv. Når tallene er kvalificeret, vil det danne grundlag for analyser af bygningsforhold og behov, og der vil blive udarbejdet en plan for det videre arbejde, som skal tjene som beslutningsgrundlag for den videre indsats.

Økonomi

Afrapporteringen af det specialiserede socialområde har ingen direkte økonomisk konsekvens for Odense Kommune.

Bilag

Analyse af det specialiserede børneområde 2020 og 2021

1. afrapportering af det specialiserede socialområde i 2022

Punkt 5: Proces for business case vedr. færre sager pr. socialrådgiver på børnehandicapområdet

00.30.00-S00-11-21

Resume

På udvalgsrådet den 22. februar 2022 drøftede udvalget forvaltningens fremlæggelse af en business case vedr. færre sager pr. socialrådgiver på børnehandicapområdet inspireret af "Sverigesmodellen".

På baggrund af udvalgets drøftelser præsenteres med denne sag forslag til den videre proces hvor business casen bliver del af effektiviseringsprojektet i forhold til Effektiviseringsstrategien i Odense Kommune.

Effekt

Hvis modellen med færre sager pr. socialrådgiver bliver implementeret, kan det forventes at give positive konsekvenser for effektiviseringsprojektet "Børn- og unge bliver klar til fremtiden"

INDSTILLING

Børn- og Ungeforvaltningen indstiller, at udvalget godkender, at businesscasen indgår som ét af forslagene til at realisere udvalgets effektiviseringskrav i forhold til Effektiviseringsstrategien i Odense Kommune, hvor der årligt er et effektiviseringskrav på 0,5 procent af servicerammen til udvalgene i årene 2022-2024.

Beslutning

Børn- og Ungeudvalget godkender indstillingen.

Sagsfremstilling

På udvalgsrådet den 22. februar 2022 drøftede udvalget forvaltningens fremlæggelse af en business case vedr. færre sager pr. socialrådgiver på børnehandicapområdet inspireret af "Sverigesmodellen". På baggrund af udvalgets drøftelser præsenteres med denne sag forslag til den videre proces hvor business casen bliver del af effektiviseringsprojektet i forhold til Effektiviseringsstrategien i Odense Kommune, hvor der årligt er et effektiviseringskrav på 0,5 procent af servicerammen til udvalgene i årene 2022-2024.

Med budgetforliget for 2022 blev der bestilt en business case, der skal beregne effekterne af at reducere antallet af sager pr. socialrådgiver for familier med et barn med handicap. Forligsteksten lød:

"Aarhus Kommune har med succes reduceret antallet af sager pr. rådgiver for familier med et barn med handicap, der samtidig har givet en positiv investeringsgevinst. De har ikke blot reduceret antallet af sager, men givet rådgiverne en ny rolle som tovholdere i familiernes liv. De er altså ikke alene myndighedspersoner, men også rådgivere, der kender hele familien. Forligspartierne ser med interesse på initiativet, og ønsker at der beregnes en lignende business case for Odense. Det er tydeligt indenfor udvalgets kompetence at lave sådanne investeringer indenfor udvalgets ramme. Børn- og Ungeforvaltningen får derfor til opgave at fremlægge en business case efter Aarhus' model for Børn- og Ungeudvalget."

Resultater fra Aarhus

I 2016 startede Aarhus Kommune et 3-årigt udviklingsprojekt med udgangspunkt i den såkaldte "Sverigesmodel". I Aarhus Kommune blev projektet døbt "Tættere på Familien (TPF)". Det centrale i projektets tilgang har været at skabe en tættere kontakt til familier, der har et eller flere børn med handicap. Et af elementerne for at sikre den tætte kontakt, var en

reduktion i antallet af sager pr. socialrådgiver for at sikre den nødvendige tid. Projektet har været designet som et felteksperiment, hvor der parallelt er fulgt to grupper. Den ene gruppe var tilknyttet TPF som indsatsgruppe, og den anden gruppe har forsat standardpraksis (en såkaldt kontrolgruppe).

Forventningen til projektet var, at socialrådgiverne ved at være tættere på familierne ville lære dem, deres børn og deres behov bedre at kende, for dermed at kunne sætte ind med den rette indsats.

Evalueringen af projektet er delt op i to perspektiver, et fra forældrenes og et fra socialrådgiverne, hvortil der blev opstillet en række effektmål. Hertil kommer en økonomisk vurdering af investeringen. Nedenfor fremgår de opstillede mål samt evaluering heraf.

Forældreperspektiv – Effektmål

Øge familiens tilfredshed med sagsbehandlingen og samarbejdet

Dette mål blev opdelt i følgende temaer:

- Inddragelse
- Kommunikation med socialrådgiver
- Tværgående koordination
- Kendskab til sagen

For alle punkter blev der målt en positiv effekt af projektet.

Øge familiens mestring og trivsel

Der blev ikke konstateret nogen ændring i forældrenes trivsel som følge af projektet. Det blev dog målt en statistisk signifikant nedgang i sygefraværet blandt forældrene i forsøget.

Forbedre overgang til voksenliv

Det kan ikke på baggrund af projektets analyse konkluderes, om Aarhus modellen har haft en positiv effekt på forældrenes oplevelse af sagsbehandlernes rådgivning, inddragelse og planlægning i forbindelse med overgangen til voksenlivet.

Socialrådgivers perspektiv – Effektmål

Organisering og rammevilkår

For at skabe bedre tid, har det været et særskilt mål at nedsætte sagsantallet pr. sagsbehandler. I projektet er sagsantallet blevet nedsat fra gennemsnitlig 49 sager til 22 sager. Det oplevede arbejdspress er for de deltagende sagsbehandlere reduceret væsentligt. Således svarede 25 pct. af deltagende, at de kunne nå deres arbejdsopgaver inden for arbejdstiden, inden projektets start. Ved slutmålingen var der 91 pct., der kunne svare ja, til at kunne nå deres opgaver.

Rammevilkår og ansvarsfordeling

Effekten måles bl.a. ved sagsbehandlernes oplevelse af mulighed for at være tilstrækkeligt forberedte, iværksætte de rette indsatser over for børnene og om de må træffe afgørelser ud fra et økonomisk hensyn. Samlet set sker der en positiv udvikling for de deltagende sagsbehandlernes oplevelse af rammevilkårene i projektperioden.

En forbedret sagsbehandling fra socialrådgivernes perspektiv

Dette mål blev opdelt i følgende temaer:

- Tilfredsstillende indsats
- Kommunikation med mellem socialrådgiver og familie
- Tværgående samarbejde og kendskab til sagen

For alle punkter blev der målt en positiv effekt af projektet.

Nøgletal for sagsbehandlingspraksis

Andelen af sager, hvor der foretages børnefaglige undersøgelser, er markant højere for sager, der er omfattet af den nye model sammenlignet med projektets kontrolgruppe. Sagsbehandlingstiden er imidlertid lavere, og en større andel sager overholder tidsfristen.

Antallet af klager over afgørelser og sagsbehandlingstiden af klager har ikke været markant forskellig.

Antallet af ansøgninger fra familier i forsøget har været markant højere end i forsøgets kontrolgruppe. Der er ingen forskel på den relative fordeling af, hvad familierne har søgt om. Socialrådgiverne har i forsøget givet færre afslag sammenlignet med kontrolgruppen.

Økonomiske effekter

Finansieringen af forsøget er sket via en konvertering af midler fra afdelingens foranstaltningsbudget til Handicapcentrets administrationsbudget i forhold til løn til myndighedssagsbehandlere.

Forsøget i Aarhus viste umiddelbart en positiv økonomisk effekt. I evalueringsrapporten opgøres den samlede besparelse i den treårige projektperiode til 6,3 mio. kr. (2,1 mio. kr. årligt). Der er dog i dette beløb ikke taget højde for statsrefusioner. Dette gælder både for tabt arbejdsfortjeneste og merudgifter (kompensation af særlige merudgifter, forældre til børn med nedsat funktionsevne kan have. Eksempelvis udgifter til medicin, befordring, og beklædning.), hvor der ydes 50 pct. refusion. herudover også for refusioner vedr. særligt dyre enkeltsager, hvor der ydes op til 75 pct. refusion. Den reelle besparelse, må derfor forventes at være lavere.

I evalueringen af projektet er det ikke undersøgt nærmere, hvordan besparelsen er sammensat, men der peges på et relativt fald i andelen af anbragte børn, som en mulig årsag. Da anbringelsessager typisk er væsentligt mere omkostningstunge end øvrige sager, er dette en sandsynlig forklaring.

Business case for Odense model

I nedenstående beskrives en variant af Aarhusmodellen, der er tilpasset Odense Kommunes nuværende organisering på området og eksisterende projekter. Modellen er skaleret, så den udelukkende vedrører Specialafdelingen i Børn og Familierådgivningen. Genstandsfeltet vil derfor være børn og familier tilknyttet afdelingen, der modtager kontante ydelser (tabt arbejdsfortjeneste, merudgifter og hjælp til træning i hjemmet). Alle sager i afsnittet er omfattet, hvorfor der ikke er en kontrolgruppe.

I modellen opnormeres der med 8 socialrådgivere, hvilket reducerer antallet af sager pr. socialrådgiver fra 66 til 32 sager. Dette er højere end i Aarhus, hvor man kom ned på 22 sager pr. socialrådgiver. I Aarhus modellen indgik der dog også socialsager, der typisk er mere ressourcekrævende end genstandsfeltet i den foreslåede model for Odense. Derfor forventes det fortsat, at nedenstående effekter kan opnås.

Opnormeringen giver socialrådgiverne muligheden for at have en markant anderledes rolle ift. familierne end de har i dag. En rolle, hvor de i langt højere grad kan understøtte familierne i de omkringliggende udfordringer, der er ved at have fået et barn med et handicap.

Der forventes en række kvalitetsmæssige løft ved modellen, som her er opdelt ud fra et forældre- og et socialrådgiverperspektiv. I forlængelse heraf gives en økonomisk vurdering af tiltaget.

Forældreperspektiv

- Sagsbehandlerne sikres bedre kendskab til barn og familie og deres problemstillinger ved afholdelse af opstartssamtaler for alle familier, som udgangspunkt hjemme hos familien
- Iværksættelse af rettidige indsatser sikres ved opfølgning med familien/barnet mindst hver tredje måned.
- Sagsbehandlerne vil være mere tilgængelige for familierne, og dermed i større udstrækning kunne give råd og vejledning og deltage i møder, eksempelvis på hospitalet
- Sagsbehandleren bliver en støtteforanstaltning i sig selv
- Forældrene aflastes ved at sagsbehandleren overtager den koordinerende rolle i forhold til alle fagfolk og indsatser omkring barnet
- Øget brug af børnesamtaler og inddragelse af børnene forud for hver afgørelse
- Tilbud om handleplan ved kompensation for tabt arbejdsfortjeneste.
- Øget fokus på søskende og familiens samlede trivsel.
- Fast ramme for netværksmøder ved alle overgange, fra hjem til vuggestue, til børnehave, skole mm
- Forældrene vil i højere grad kunne bevare deres tilknytning til arbejdsmarkedet
- Færre anbringelser og at uundgåelige anbringelser, sker senere i barnets liv som følge af at øvrige hjælpeforanstaltninger iværksettes rettidigt.
- Øget tilfredshed – færre klager over sagsbehandlingen mere tid til dialog - færre klager over afgørelser.
- Overholdelse af sagsbehandlingstider

Socialrådgivers perspektiv

- Større tilfredshed i forhold til deres arbejde og kvaliteten heraf – samt mindre arbejdspress
- Bedre kendskab til familierne
- En attraktiv arbejdsplads, med god mulighed for rekruttering.
- Mulighed for relationel koordinering. Sagsbehandler vil være initiativtager til netværksmøder efter behov

Økonomiske effekter

Det antages, at der vil kunne opnås en besparelsesprocent på 5 pct. Besparelsen er vurderet i forhold til kontante ydelser, eventuelle forebyggende foranstaltninger som er iværksat sideløbende med de kompenserende ydelser. Endvidere kan der være en nettobesparelse, såfremt der kan iværksettes relevante tiltag vedr. forebyggende foranstaltninger og kontante ydelser som imødekommer barnets behov på en måde, så en anbringelse undgås eller udskydes.

Tabel 1 – forventede økonomiske effekter af business casen

(mio. kr.)	År 1	År 2	År 3	År 4	I alt
Antal sager	503	503	503	503	503
Omkostningsvolumen*	106,5	106,5	106,5	106,5	426,0
Forventet besparelse på indsatser	2,4	4,8	4,8	4,8	16,8
Merudgift til sagsbehandlere	4,0	4,0	4,0	4,0	16,0
Provenu	-1,6	0,8	0,8	0,8	0,8

*Udgifter til kontante ydelser, forebyggende foranstaltninger og anbringelser. Udgifter til anbringelser er udtryk for anbringelser, der enten udskydes eller afværges grundet alternative tiltag.

I Aarhus viste evalueringen ikke konkret, hvilke udgiftsposter, man så en besparelse på. Men der blev peget på, at det kunne skyldes et fald i andelen af anbringelser. Da kontante ydelser ikke indbefatter udgifter til anbringelser, vil en besparelse på dette område skulle ske som følge af den bedre sagsbehandling på området for kontante ydelser. Den bedre sagsbehandling skal således kunne forebygge eller udskyde eventuelle anbringelser, ved at barnets og familiens behov kan imødekommes ud fra nye tilgange. I de ovenstående beregninger, er besparelspotentielt derfor beregnet på baggrund af udgifter til både kontante ydelser, forebyggende foranstaltninger og anbringelser, men kun for de sager, der indgår i Specialafsnittet.

I det første år af forsøgsperioden forventes besparelserne kun at have halvårseffekt, ud fra en betragtning om at der en indkøringsperiode i forhold til den nye måde at tilgå sagerne på i indsatsgruppen. I tabel 1 er potentialet derfor indregnet med halvårseffekt for det første år.

Den videre proces

Det er planlagt, at business casen kan blive del af effektiviseringssporet i forhold til Effektiviseringsstrategien i Odense Kommune, hvor der årligt er et effektiviseringskrav på 0,5 procent af servicerammen til udvalgene i årene 2022-2024.

Dermed vil beskrivelsen indgå som ét af forslagene til at realisere udvalgets effektiviseringskrav for 2023. Som det fremgår, vil der være en besparelse på sigt, men det forudsætter, at der foretages en investering det første år, for at opnå den fremadrettede udgiftsreduktion. Som en del af udmøntningen af effektiviseringsstrategien har Børn- og Ungeudvalget i foråret 2022 derfor mulighed for at tage stilling til, hvorvidt tiltaget skal implementeres i forbindelse med arbejdet omkring effektiviseringskrav for 2023 og frem.

Økonomi

Denne sag har ingen økonomiske konsekvenser for Odense Kommune herunder kommunens kassebeholdning.

Punkt 6: Tema-orientering: Introduktion til forvaltningens særlige fokus på Dannelse, Sprog og Tidlig Indsats

00.01.00-A00-44-21

Resume

I Børn- og Ungeudvalgets introduktionsprogram er der planlagt fire tema-orienteringer om udvalgte strategiske fokuspunkter. Denne tema-orientering om forvaltningens særlige fokus på Dannelse, Sprog og Tidlig Indsats er den anden af de fire tema-orienteringer.

Med tema-orienteringen vil forvaltningen introducere udvalget til ambitioner og fokusområder omkring Dannelse, Sprog og Tidlig Indsats, resultater og forandringer som følge af arbejdet og hvordan forvaltningen fremadrettet vil arbejde med Dannelse, Sprog og Tidlig Indsats.

Dannelse

Børn- og Ungeudvalget vedtog den 26. september 2017 Dannelsesstrategien 'Odenses børn og unge på Dannelsesrejse', en politisk strategi for arbejdet med dannelse i Børn- og Ungeforvaltningen 2017-21.

Ambitioner og fokusområder i arbejdet med Dannelse

Dannelsesstrategien adresserer børns karakterdannelse og indre dygtighed. Karakterdannelse betyder blandt andet, at børn lærer at stå på egne ben, mestre udfordringer, udforske nye løsninger og blive i stand til at forholde sig kritisk og reflekteret til givne situationer. For at håndgribeligøre begrebet karakterdannelse orienterer strategien sig mod fire karaktertræk, som anses for at være særlig vigtige for børn og unges karakterdannelse: Vedholdenhed, Nysgerrighed, Mod og Medmenneskelighed.

Dannelsesstrategien arbejder med følgende overordnede ambitioner:

- Alle børn og unge bliver parate til en fremtid, hvor de faglige, personlige og sociale kompetencer bliver afgørende for at kunne klare sig
- Alle unge evner at gennemføre en uddannelse og få fodfæste på arbejdsmarkedet
- Alle børn og unge indgår i positive fællesskaber
- Mindske betydningen af barnets sociale baggrund

Dannelsesstrategiens fokus på de fire karaktertræk og fire ambitioner løfter alle børns personlige og sociale kompetencer og bidrager til at børn og unge kan tilegne sig indsigt og erfaringer, så de kan indgå aktivt, konstruktivt og deltagende i forskellige fællesskaber.

Resultater og forandringer som følge af arbejdet med Dannelse

Fælles sprog om dannelse gennem arrangementer på tværs

Forvaltningen har afholdt en stor konference og tre inspirationsmøder som en del af implementeringen af strategien. Det har bidraget til et fælles sprog og en fælles ramme for arbejdet med dannelse.

Dannelseskammeraterne - et visuelt udtryk

Dannelsesstrategien har fået et visuelt udtryk gennem plakater, der med figurer illustrerer Vedholdenhed, Nysgerrighed, Mod og Medmenneskelighed. I sundhedsplejen, børnehuse og skolernes børnemiljø vil man mange steder møde de fire dannelseskammerater. Tilbagemeldinger viser, at plakaterne inspirerer til fælles dialog om, hvad det vil eksempelvis vil sige at være Modig.

Dannelsesstrategiens aftryk

Dannelsesstrategien er tænkt ind i flere af forvaltningens strategiske pejlemærker. I strategien 'Verdens Bedste Robotby i børnehøjde' medtænkes dannelsesstrategien med et fokus på, at når børn udforsker deres nysgerrighed og vedholdenhed, får de et godt afsæt for at udvikle deres teknologiforståelse og viden om teknologier. Uddannelsespolitikken 'Din fremtid er vores fremtid' har desuden fokus på dannelse som et afgørende element af uddannelse.

Dagtilbud

I dagtilbuddene har dannelsesstrategien været et håndgribeligt redskab til at arbejde med børns almene dannelse. I dagplejen og i børnehuse er der blandt andet udarbejdet materialer, der med udgangspunkt i ordene vedholdenhed, nysgerrighed, mod og medmenneskelighed beskriver dagtilbuddets pædagogiske grundlag og specifikke aktiviteter, der understøtter børnenes almene dannelse. Karaktertrækkene anvendes i personalets planlægning af de pædagogiske aktiviteter. Derudover er de anvendt i forbindelse med forældresamarbejdet. Flere steder er strategien med til systematisk at rammesætte dialogen omkring barnets udvikling.

Skole

På skoleområdet er elevernes alsidige udvikling og dannelse en vigtig del af det pædagogiske arbejde og strategien har bidraget til at nytænke dette arbejde. De fire karaktertræk har bidraget til pædagogiske drøftelser, givet fælles fokus og styrket den pædagogiske praksis målrettet elevernes udvikling af personlige og sociale kompetencer. Lokalt arbejdes der med at omsætte strategien på mange forskellige måder og det ses i klasserummet, i forældresamarbejdet og i den fagprofessionelle dialog om elevernes alsidige udvikling.

Familie og Forebyggelse

I Familie og Forebyggelse har fagpersoner, der arbejder tæt sammen med dagtilbud og skoler, knyttet an til skolens eller børnehusets arbejde med dannelsesstrategien. Den fælles opgaveløsning er blevet styrket ved, at der er skabt et fælles sprog om børn og unges karakterdannelse. Det samme gælder for de indsatser i Familie og Forebyggelse, som har børn og unges karakterdannelse i fokus som fx indsatser i SSP og CIBU. Sundhedsplejen har i deres møde med de nybakte familier et fokus på, hvordan forældrene kan understøtte deres barns karakterdannelse. Med dannelsesstrategien kan den vejledning kobles til det dannelsesarbejde, som børn og forældre vil møde i dagtilbud og skole.

Det videre arbejde med dannelse

Med udgangen af 2021 udløb dannelsesstrategien. Der vil ikke i forvaltningen blive afviklet flere tværgående aktiviteter knyttet til dannelsesstrategien, men der arbejdes for at dannelseselementet knyttes til forskellige aktuelle strategiske processer.

Sprog

Børn- og Ungeudvalget vedtog den 14. november 2017 strategien for sprogarbejdet i Børn- og Ungeforvaltningen 'Et solidt sprogligt fundament for børn og unge' 2018-21.

Ambitioner og fokusområder i arbejdet med Sprog

Med strategien blev følgende ambitioner for børn og unges sprog sat:

- Alle børn og unge udvikler et sprog, der gør dem i stand til aktivt at anvende deres sprog og læsefærdigheder til udvikling, læring og aktiv deltagelse i fællesskaber og samfundslivet
- Sprogunderstøttelsen tager udgangspunkt i, hvor barnet og eleven befinder sig i sin kommunikative og sproglige udvikling
- Alle fagprofessionelle i dagtilbud og skoler har viden om, hvordan sprogudviklingen fremmes
- Børn og elever mødes af fagprofessionelle, der i samværet og kommunikationen er gode rollemodeller
- Der er udfordringer for alle, således at også de sprogstærke børn og elever bliver udfordret yderligere
- Det pædagogiske miljø er motiverende og tilrettelagt, så børn og elever opøver færdigheder inden for alle fire grundlæggende sprogkompetencer: Læse, skrive, lytte og samtale

Med strategien blev følgende resultatmål sat, som følges i effektopfølgningen:

For dagtilbud:

- År for år sker en reduktion i antallet af børn, som har behov for en fokuseret eller særlig indsats ved 3-årsvurderingen
- Ved 4- og 5-årsvurderingen er der sket en progression for de børn, som ved 3-årsvurderingen havde behov for en fokuseret eller særlig sprogindsats
- År for år sker en reduktion i antallet af børn, som har behov for en fokuseret eller særlig sprogindsats ved vurderingen i 0. klasse

For skole:

- Andelen af elever med gode resultater i dansk, læsning nærmer sig år for år målsætningen om, at mindst 80% af eleverne skal være gode til at læse
- Andelen af de allerdygtigste elever i dansk, læsning øges år for år
- Andelen af elever med dårlige resultater i dansk, læsning mindskes år for år

Strategien arbejder med fire fokusområder:

1. Systematisk arbejde med sprog og læsning på 0-18-års-området
2. De fagprofessionelle understøtter børn og unges sprogudvikling
3. Børn og unge møder sprogstimulerende læringsmiljøer
4. Læringsuligheden mindskes

Resultater og forandringer som følge af arbejdet med Sprog

Fokusområde 1. Systematisk arbejde med sprog og læsning på 0-18-års-området

Forskning viser, at for at opnå høj kvalitet i sprogarbejdet skal der i dagtilbud og skole være et ledelsesfokus på systematisk praksis. Forvaltningen understøtter derfor ledere i dagtilbud og skole i arbejdet med systematisk anvendelse af dagtilbuddenes og skolernes data fra blandt andet sprogvurderinger. I skole anvendes data fra nationale test til at følge læseudviklingen.

Fokusområde 2. De fagprofessionelle understøtter børn og unges sprogudvikling

Forskning viser, at fagligt kompetent personale er en vigtig faktor for høj kvalitet i sprogarbejdet i dagtilbud og skole. Derfor er Børn- og Ungeforvaltningens største indsats og prioritering i arbejdet med børns sprogkompetenceudvikling af fagprofessionelle. Formålet er at højne kvaliteten af sprogarbejdet samt at give alle børn de bedste forudsætninger for

videre læring, udvikling og trivsel. Udbyttet for børnene er, at de møder kompetente fagprofessionelle, der er i stand til at styrke deres sprog.

Som en udmøntning af Budget 2021 har skole igangsat kompetenceudvikling af medarbejdere i indskolingen med det mål, at elever modtager en læseundervisning, der lever op til nyeste viden og forskning på området.

Fokusområde 3. Børn og unge møder sprogstimulerende læringsmiljøer

Kvalificering af de fysiske læringsmiljøer i dagtilbud og skole er et væsentligt element i kompetenceudviklingen. Men vi ved fra forskning, at hjemmelæringsmiljøet har den mest afgørende betydning for barnets sprogudvikling og videre læring og udvikling. Pædagogisk personale har fået ny viden om, hvordan der skabes fysiske læringsmiljøer af høj kvalitet i dagtilbud og skole, samt hvordan der samarbejdes med forældre om hjemmelæringsmiljøet.

Fokusområde 4. Læringsuligheden mindskes

For at mindske læringsuligheden for børn, der vokser op med et begrænset sprogmiljø i hjemmet, har politikerne med Budget 21 valgt at prioritere en sprogmentor-indsats i forårs-SFO på 6 udvalgte skoler. Formålet er at kvalificere arbejdet med sprogstimulering i forårs-SFO'erne.

I Budget 2021 har udvalget også prioriteret midler til elever med tale/sprogvanskeligheder. Formålet med denne indsats er at give elever med tale/sprogvanskeligheder såsom verbal dyspraksi (medfødt motorisk udviklingsforstyrrelse) eller udviklingsmæssige sprogforstyrrelse (DLD) de bedst mulige betingelser for at udvikle sig sprogligt, fagligt og socialt i en almenklasse med sideløbende tale- og sprogundervisning i et sprogtilbud.

Det videre arbejde med Sprog

Børn- og Ungeforvaltningen vil fortsat have et stort fokus på arbejdet med sprog. Den tidlige sprogudvikling har afgørende betydning for børns senere udvikling, læring, trivsel og dannelse. Det har på længere sigt betydning for, hvordan de klarer sig skolen og videre gennem livet.

Der kommer hele tiden ny viden fra forskningen, som forvaltningen følger og anvender i kvalificeringen af indsatserne. Arbejdet med børns sproglige udvikling er på den måde et kontinuerligt fokus i Børn- og Ungeforvaltningen.

Tidlig Indsats

Børn- og Ungeudvalget vedtog den 4. september 2018 den kommunale strategi for arbejdet med tidlig indsats i Børn- og Ungeforvaltningen 'Tidlig og rettidig indsats - Strategi for tidlig indsats 2018-22'.

Ambitioner og fokusområder i arbejdet med Tidlig indsats

For nogle børn opstår der omstændigheder, hvor der er brug for ekstra hjælp og omsorg. En tidlig eller rettidig indsats er i disse situationer altafgørende for barnet. Jo tidligere en indsats iværksættes, des mindre omfangsrig indsats er der brug for. Tidlige indsatser kan være en gevinst for det enkelte barns læring, trivsel og udvikling, ligesom det også kan være en gevinst rent samfundsmæssigt. Derfor er tidlig indsats både en investeringsdagsorden og en grundlæggende faglig dagsorden, hvor det daglige professionelle arbejde med børnene er nøglen til høj kvalitet i den tidlige indsats.

Tidlig og rettidig indsats skal forstås sådan, at tidlig indsats er tidlig i barnets liv. Rettidig indsats er indsatser, der er rettidige i forhold til en given problematisk situation i barnets liv. I det lys er sigtet med strategien at ændre i arbejdsgange og måder at samarbejde på, så den tidlige og rettidige indsats styrkes.

Målsætninger

Strategien for tidlig indsats rummer seks målsætninger:

1. Alle børn og unge skal møde i skole og dagtilbud
2. Vi har et kvalificeret tværprofessionelt samarbejde
3. Der er sammenhæng i de yngste børns liv
4. Vi samarbejder om at sikre lige muligheder i livet til børn i udsatte positioner
5. Der er sammenhæng i overgange fra dagtilbud til skole og fra grundskole til ungdomsuddannelser
6. Børn og unge er deltagere i inkluderende læringsmiljøer.

I Odense Kommune har der længe været et stærkt fokus på tidlige indsatser og rettidighed. Med strategien blev dette fokus yderligere intensiveret via den fælles retning på tværs af alle fagområder og via fælles tilgang og systematik.

Fire faglige forpligtelser

De fælles faglige forpligtelser er vores fundament for tidlige indsatser. Disse forpligtelser er pejlemærker for vores møde med børn, unge og familier.

- **Feedback:** En forpligtelse om at udvikle en positiv kultur, der bygger på nysgerrighed overfor barnet, hvor vi sammen går tæt på det, vi lykkes med og også det, vi ikke lykkes med, så vi hele tiden bliver klogere og bedre til at styrke barnets læring, trivsel og udvikling tidligt og rettidigt
- **Samarbejde:** Når vi samarbejder, kan vi mere. Derfor styrker vi samarbejdet med familien og det tværprofessionelle samarbejde. Det åbner mulighed for nye former for samarbejde mellem forældre og barn og hinanden. Professionelle på tværs af fagområder arbejder mod samme mål, og der gives plads til alle i processen
- **Rettidighed:** For at kunne handle rettidigt er det vigtigt, at alle fagligheder har 'antenneerne ude' og er i stand til at handle på det, de ser. Samtidig betyder det også, at der på tværs af fagligheder skabes en fælles forståelse for, hvornår noget kalder på rettidig handling
- **Barnets, den unges og familiens perspektiv:** Dagtilbud, skolen, vennerne, fritidstilbuddene og ikke mindst familien påvirker barnets udvikling. Når behovet opstår, skal de professionelle voksne sammen med barnet og forældrene hjælpe og støtte barnet og familien, så barnet trives og bliver i stand til at mestre sit eget liv

De fire faglige forpligtelser tydeliggør, at strategiens opgave er at styrke en kultur, en systematik og samarbejdet i retning af tidlige og rettidige indsatser på tværs af fagområder. Det kræver, at alle i ledelsesstrengen er insisterende i at arbejde bevidst med de fire forpligtelser.

Resultater og forandringer som følge af arbejdet med Tidlig indsats

Tidlig indsats er i lige så høj grad en tilgang til arbejdet med barnet og familien og måden, vi som forvaltning samarbejder tværprofessionelt på, som det er en række enkeltstående indsatser.

Effekterne af tidlig indsats er afhængige af, at der på de enkelte fagområder igangsættes de rette indsatser - tidligt og rettidigt. Rent effektmæssigt betyder det, at resultaterne af tidlig indsats skal ses over en længere periode og måske først, når barnet vokser op og har forladt Børn- og Ungeforvaltningen.

Her fremhæves tre initiativer under strategien, som bidrager til en positiv effekt:

Styrket sammenhæng mellem dagtilbud og skole for alle børn

Ved at vedtage retningslinjerne for styrket sammenhæng mellem dagtilbud og skole har Børn- og Ungeudvalget sat en fælles politisk retning for, hvordan forskellige dele af den kommunale forvaltning samarbejder i arbejdet med børnene og deres familier. Børnene skal opleve en sammenhæng mellem det, de kommer fra og det nye, der venter. Derudover skal relevant viden om barnets udvikling og læring gives videre i overgangen. Formålet er, at alle børn træder kompetent ind i skolen sociale og faglige liv samt, at de i løbet af de første uger i skolen oplever at høre til. Retningslinjerne har givet ledere fra dagtilbud og skole og de tilknyttede fagpersoner i Familie og Forebyggelse et nyt fælles afsæt for i samarbejde med forældrene at arbejde mere systematisk med sammenhæng mellem dagtilbud og skole.

Sundhedstjek for anbragte børn

I samarbejde med sundhedsplejen og Børn- og Familierådgivningen er der etableret et tilbud om sundhedstjek til alle anbragte børn. Ved at se alle anbragte børn én gang om året, har vi mulighed for at finde reelle somatiske symptomer, som uden et sundhedstjek ikke ville være blevet opdaget, eller måske blot ville være tilskrevet 'mentale udfordringer grundet en svær opvækst'. De somatiske symptomer kan forholdsvis let afhjælpes, hvorved barnets generelle trivsel løftes.

Styrket tværfagligt samarbejde

Med et stærkt tværfagligt samarbejde i forvaltningen kan vi på bedste vis bringe det faglige potentiale i spil, så vi lever op til vores forpligtelse til at yde en målrettet, helhedsorienteret og tidlig indsats, når vi har en bekymring for et barn eller en ung. Kendskabet til hinanden er øget og det tværprofessionelle samarbejde blevet markant styrket. Derved lykkes vi med at løfte opgaver ind, hvor medarbejdere kan arbejde kvalificeret med at skabe sammenhæng i indsatserne lokalt og derved skabe helhed og sammenhæng i børns og unges liv. Det styrkede samarbejde har også været med til at understøtte en større forældreinddragelse og derved opmærksomhed på forældrenes rolle. Tilbagemeldinger fra fagpersoner og familier peger på, at der fortsat er potentiale i at styrke systematikken og opfølgningen i det tværfaglige samarbejde.

Det videre arbejde med Tidlig indsats

De igangsatte initiativer under strategien fortsætter og samtidig arbejdes der videre med at styrke hele måden, vi arbejder sammen omkring tidlig indsats.

Det sker blandt andet via en større proces i Børn- og Ungeforvaltningen om Stærke Børnefællesskaber, der arbejder med tværfagligt samarbejde, visitationer, tilbudsviften, økonomi og tildelingsmodeller samt ledelsesinformation. Stærke Børnefællesskaber er omdrejningspunktet for Børn- og Ungeudvalgets tredje tema-orientering.

Beslutning

Orientering givet.

Punkt 7: Aktuelle sager

00.22.04-P35-26-21

Resume

- Ukraine-situationens betydning for børn- og ungeområdet i Odense Kommune.
- Udvalgstur.
- Temaorientering.

Beslutning

Orientering givet.